

най-сетиѣ безъ защитници, ще бѫдѫтъ скоро завзети отъ неприятеля. Войниците молили офицеритѣ да не даватъ Шипка. «Съ кръвь сми я взели, нека всички до единъ легнемъ тукъ,» говорили тѣ. Съкашъ, сърдцата имъ били прирасли на тѣзи голи скали и диви полянки . . . И какъ да се върнатъ назадъ и да оставятъ тѣ този пунктъ? Офицеритѣ мислѣли сѫщо, че този проходъ е вѣзеля, пулса на войната, че втори пътъ той можалъ да се вземе само съ десетъ хиляди нови жертви. Като мрачни ширинги наредени стояли войниците; повечето вече работяли машинично. Още малко и Шипка е загубена. . . .

Но тѣ, защитниците на прохода, трепнѣли още веднъжъ, още веднъжъ почувстновали въ себе смѣлостъ да умиратъ въ непрѣсѣквания бой. Неприятельтѣ подкачили подивѣла атака. Турцитѣ се били поотдръпнали за да нападнатъ втори пътъ по-рѣшително, по-звѣрски, по-отчаяно. Тамъ се виждалъ края на живота на всички Шипченски защитници. Тѣ се появили отъ все страни: викътъ аллахъ гърмѣль въ ушитѣ. Съкашъ, турцитѣ прѣчуствовали нѣщо и се рѣшили да взематъ Шипка или сега, тозъ-часть, или никога. . . Русскитѣ войници и бѣл. опълченци едвамъ се отбранвали. Има най-подиръ прѣдѣль и за героитѣ! Но тѣ все умирали на мястата си, редове подиръ редове падали подъ турскитѣ удари и стрѣляния. Стѫпка по стѫпка Шипка влизала въ рѫцѣтѣ на неприятеля, който съ двайсе противъ единъ отивалъ напрѣдъ. Единъ отъ турскитѣ военни началници на бѣль конь вървѣль задъ уморенитѣ и ги настърчавалъ, забититѣ (турски офицери) убивали тѣзи, които посмѣяли да се дръпнатъ назадъ.

Край! . . . още нѣколко минути и Шипка щѣла да бѫде пакъ турска, и лавина отъ тѣзи варвари се готовяла да се впусне въ долината на Янтра, по-нататъкъ къмъ долината на Ломъ, за да прѣобърне въ прахъ и пепелъ Габрово, Дрѣново, Търново и прочее, да облѣе въ кръвь тѣзи благословена отъ Бога земя . . .